

som tyder på, at sagen var moden til at bringes frem.

Allerede i foråret 1903 dannedes en provinsorganisation, som omfatter alle lokalforeningerne, hvis antal siden den tid er steget til 30, som arbejder i forskellige byer i vort land og tilsammen repræsenterer et medlemsantal på henved 4000. Løbende forretninger indenfor provinsforeningernes centralbestyrelse besørger af et udøvende udvalg, som har sit sæde i Stockholm, og som udgøres af forstanderinden for Fredrika-Bremer-Förbundet, frk. G. Adelsborg, kasserer, professorinde A. M. Holmgren, f. Tersmedens, sekretær, og skolebestyrerinde frk. A. Whitlock.

Lokalforeningernes oprettelse kan for en stor del tilskrives fru Holmgren, som med dette formål har gennemreist Sverige fra Ystad til Kiruna. Oplysende foredrag er flittigt blevne holdte og Stockholmsforeningen søger at ordne foredragsturneer i provinsen. Til bevægelsens mest virksomme ledere hører formændene for Stockholms og Gøteborgs lokalforeninger, fru *Emilia Broomé* og fru *Frigga Carlberg*.

Såvel pigeskolens som folkeskolens lærerinder og ligeså de kvindelige læger spiller i reglen en fremtrædende rolle i bevægelsen og bidrage meget til at give den en sund og nøgtern holdning.

Eftersom bevægelsen foruden arbejdet for sit egentlige program — men i nær tilslutning til dette — virker for blandt Sveriges kvinder at forøge den interesse for og det kendskab til samfundsspørgsmål, som de hidtil altfor meget har savnet, kan den måske få en vis betydning i tidens åndelige liv. — Dette arbejde lettes en hel del ved, at pressen såvel som publikum uden undtagelse har stillet sig velvillig eller i det mindste tolerant overfor det, i forståelse af, at man her ikke har at gøre med en politisk partibevegelse.

At den kvindelige stemmeretsbevægelse, skønt den kun har to års arbejde bag sig, allerede har kunnet øve indflydelse på forskellige politiske krese, ser man bedst deraf, at der til rigsdagen 1904 har kunnet stilles to nye forslag om kvindens stemmeret.

Det ene af dem stammer fra konservativ side og blev fremsat i Førstekammer af landshøvdingen i Skaraborgs len, hr. Sjöcrona, det andet fra liberal og blev fremsat i Andetkammer af nuværende borgmester i Stockholm, hr. Lindhagen.

Den sidste er — i forbigående sagt — en mand i sine bedste år, tidligere kendt som dygtig jurist og energisk forfægter af den

norrlandske skovrøgt og landbrugets interesser imod de store savværks-aktieselskabers hensynsløshed. Hans kvindesagsvenlighed er allerede nu genstand for en lille smule legende-dannelse, eller hvad skal man sige om det svar, som en lille skolepige skal have givet paa spørgsmaalet, om hun kendte nogle historiske personer, som havde gjort noget for den svenske kvindes retslige stilling — „Erik den hellige, Birger Jarl og Carl Lindhagen“. ?!

For at vende tilbage til 1904's rigsdagsforslag, så behandlede Sjöcrona's, som egentlig gik ud på, at den kommunale stemmeret måtte lægges til grund for den politiske, kun i forbigående kvindens stemmeret, idet den vilde give stemmeret til kvinder over „kommunalgrænsen“.

Det andet derimod, der var forsynet med underskrifter af 30 rigsdagsmænd, gik ud på, at rigsdagen skulde anmode Hans Majestæt Kongen om et detailleret forslag om at skaffe kvinden stemmeret. Resultatet blev, at Sjöcrona's forslag samlede 49 stemmer i Første kammer, og Lindhagens 93 mod 115 i Andet.

Disse begivenheder er unægtelig egnede til at indgyde kvindesagens venner i vort land de bedste forhåbninger for fremtiden. Og jeg kunde vel tilføje, at om vi ser målet langt nærmere nu end for to år siden, så hænger dette i ikke ringe grad sammen med den moderate og værdige holdning hos vor stemmeretsbevægelse, som i tilslutning til den moderne statsretslære såvel som til Sveriges egen forfatningsret fordrer stemmeretten ikke som en såkaldt „menneskerettighed“, men snarere som en pligt, som vi beder om at yde vort fædreland. Uden tvivl er det ikke i kraft af franske eller amerikanske stemmeretsteorier, at de skandinaviske kvinders stemmeretsbevægelse skal kunne sejre, men kun ved den inderligste sammenhæng med de respektive landes nationale statsretsprinciper.

Oversat af K. M.

Fællesmødet i København.

Lørdag den 9de Juli.

(Sluttet).

Punkt X paa Dagsordenen: Forslag om at bemyndige Styrelsen til at indgive et Andragende om den kommunale Valgret, begrundedes paa Styrelsens Vegne af Frk. *H. Berg*, der oplyste, at Andragendet skulde gaa ud